

orzeczenie z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie C-424/18 *Italy Emergenza Cooperativa Sociale*

POSTANOWIENIE TRYBUNAŁU (dziewiąta izba)

z dnia 20 czerwca 2019 r. (*)

Odesłanie prejudycjalne – Udzielanie zamówień publicznych na dostawy, roboty budowlane lub usługi – Dyrektywa 2014/24/UE – Artykuł 10 lit. h) – Wyłączenia szczególne dotyczące zamówień na usługi – Usługi transportu sanitarnego pacjentów – Pojęcie

W sprawie C-424/18

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Tribunale amministrativo regionale per il Veneto (regionalny sąd administracyjny dla Wenecji Euganejskiej, Włochy) postanowieniem z dnia 13 czerwca 2018 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 27 czerwca 2018 r., w postępowaniu:

Italy Emergenza Cooperativa Sociale,

Associazione Volontaria di Pubblica Assistenza „Croce Verde”

przeciwko

Ulss 5 Polesana Rovigo,

Regione del Veneto,

przy udziale

Regione del Veneto,

Croce Verde Adria,

Italy Emergenza Cooperativa Sociale,

Associazione Nazionale Pubbliche Assistenze (Organizzazione nazionale di volontariato)- ANPAS ODV,

Associazione Nazionale Pubblica Assistenza (ANPAS) – Comitato regionale Liguria,

Confederazione Nazionale delle Misericordie d'Italia,

TRYBUNAŁ (dziewiąta izba),

w składzie: K. Jürimäe, prezes izby, D. Šváby (sprawozdawca) i S. Rodin, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Campos Sánchez-Bordona,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Italy Emergenza Cooperativa Sociale przez R. Speranzoniego oraz S. Bettiego, avvocati,
- w imieniu Associazione Volontaria di Pubblica Assistenza „Croce Verde”, przez V. Miglioriniego i C. Tamburinię, avvocati,
- w imieniu Regione del Veneto przez E. Zanona, C. Zampieri i C. Drago, avvocati,
- w imieniu Croce Verde Adria przez C. Tamburinię, avvocato,
- w imieniu Associazione Nazionale Pubbliche Assistenze (Organizzazione nazionale di volontariato)- ANPAS ODV, przez V. Miglioriniego i C. Tamburinię, avvocati,
- w imieniu Associazione Nazionale Pubblica Assistenza (ANPAS) – Comitato regionale Liguria przez R. Damontego, avvocato,
- w imieniu Confederazione Nazionale delle Misericordie d'Italia przez P. Sanchiniego, F. Sanchiniego oraz C. Sanchini, avvocati,
- w imieniu rządu włoskiego przez G. Palmieri, działającą w charakterze pełnomocnika, wspieraną przez F. Sclafaniego, avvocato dello Stato,
- w imieniu rządu niemieckiego początkowo przez T. Henzego i J. Möllera, następnie przez J. Möllera, działających w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Irlandii przez M. Browne, G. Hodge oraz A. Joyce'a, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych przez C. Donnelly, BL,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez G. Gattinarę, P. Ondrůška i L. Haasbeek, działających w charakterze pełnomocników,

postanowiwszy, po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, orzec w formie postanowienia z uzasadnieniem, zgodnie z art. 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem,

wydaje następujące

Postanowienie

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 10 lit. h) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. 2014, L 94, s. 65).

- 2 Wniosek ten został złożony w ramach dwóch sporów między, odpowiednio, Italy Emergenza Cooperativa Sociale (zwanym dalej „Italy Emergenza”) i Associazione Volontaria di Pubblica Assistenza „Croce Verde” (zwanym dalej „Croce Verde”) a Ulss 5 Polesana Rovigo (lokalną jednostką wykonującą zadania z zakresu ochrony zdrowia i spraw socjalnych nr 5 Polesana w Rovigo, Włochy, zwaną dalej „Ulss 5 Polesana”) i Regione del Veneto (regionem Wenecji Euganejskiej, Włochy) w przedmiocie bezpośredniego udzielenia przez Ulss 5 Polesana zamówienia na usługi transportu sanitarnego.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 W motywie 28 dyrektywy 2014/24 wskazano:

„Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania do niektórych usług ratownictwa, gdy są one wykonywane przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym, gdyż trudno byłoby zachować szczególny charakter takich organizacji, gdyby usługodawców trzeba by było wybrać zgodnie z procedurami określonymi w niniejszej dyrektywie. Niemniej jednak tego wyłączenia nie należy stosować szerzej niż jest to absolutnie konieczne. Należy zatem wyraźnie określić, że usługi transportu sanitarnego pacjentów nie powinny być objęte wyłączeniem. W tym kontekście trzeba również sprecyzować, że grupa 601 w CPV [»Wspólnym słowniku zamówień« (Common Procurement Vocabulary)] »Usługi w zakresie transportu drogowego« nie obejmuje usług transportu sanitarnego, które są objęte w CPV klasą 8514. Należy zatem doprecyzować, że usługi objęte w CPV kodem 85143000–3, obejmujące wyłącznie usługi transportu sanitarnego pacjentów, powinny podlegać szczególnemu systemowi przewidzianemu dla usług społecznych i innych usług (zwanemu dalej »łagodniejszym reżimem«). W związku z tym zamówienia mieszane na świadczenie usług transportu sanitarnego zasadniczo również podlegałyby łagodniejszemu reżimowi, jeżeli wartość usług transportu sanitarnego pacjentów byłaby większa niż wartość innych usług transportu sanitarnego”.

- 4 Artykuł 10 tej dyrektywy, zatytułowany „Wyłączenia szczególne dotyczące zamówień na usługi”, stanowi w lit. h):

„Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień publicznych na usługi w zakresie:

[...]

- h) usług w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczonych przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objętych następującymi kodami CPV: 75250000–3 [Usługi straży pożarnej oraz ratownicze], 75251000–0 [Usługi straży pożarnej], 75251100–1 [Usługi służb pożarniczych], 75251110–4 [Usługi ochrony przeciwpożarowej], 75251120–7 [Usługi ochrony przeciwpożarowej lasów], 75252000–7 [Służby ratownicze], 75222000–8 [Usługi obrony cywilnej]; 98113100–9 [Usługi w zakresie bezpieczeństwa jądrowego] i 85143000–3 [Usługi transportu sanitarnego], z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów;

[...]”.

- 5 Zatytułowany „Szczególne reżimy udzielania zamówień” tytuł III wspomnianej dyrektywy, zawiera rozdział I, który składa się z art. 74–77 tej dyrektywy. Przepisy te szczegółowo określają łagodniejszy system mający zastosowanie do usług społecznych i innych szczególnych usług.

Prawo włoskie

- 6 Decreto legislativo n. 50 recante Attuazione delle direttive 2014/23/UE, 2014/24/UE e 2014/25/UE sull’aggiudicazione dei contratti di concessione, sugli appalti pubblici e sulle procedure d’appalto degli enti erogatori nei settori dell’acqua, dell’energia, dei trasporti e dei servizi postali, nonché per il riordino della disciplina vigente in materia di contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture (dekret ustawodawczy nr 50 ustanawiający szczegółowe zasady stosowania dyrektywy 2014/23/UE w sprawie udzielania koncesji, dyrektywy 2014/24 oraz dyrektywy 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych oraz reorganizacji ustawodawstwa obowiązującego w dziedzinie zamówień publicznych na roboty budowlane, usługi i dostawy) z dnia 18 kwietnia 2016 r. (GURI nr 91 z dnia 19 kwietnia 2016 r.), ustanawia nowy Codice dei contratti pubblici (kodeks zamówień publicznych, zwany dalej „kodeksem zamówień publicznych”).
- 7 Artykuł 17 tego kodeksu, zatytułowany „Wyłączenia szczególne dotyczące udzielania zamówień i koncesji na usługi”, przewiduje w ust. 1:

„Przepisy niniejszego kodeksu nie mają zastosowania do zamówień publicznych i koncesji na usługi w zakresie:

[...]

- h) usług w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczonych przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objętych następującymi kodami CPV: 75250000–3, 75251000–0, 75251100–1, 75251110–4, 75251120–7, 75252000–7, 75222000–8; 98113100–9; 85143000–3, z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów”.
- 8 Zgodnie z art. 57 decreto legislativo n. 117 Codice del terzo settore (dekretu ustawodawczego nr 117 ustanawiającego kodeks trzeciego sektora) z dnia 3 lipca 2017 r. (dodatek zwyczajny do GURI nr 179 z dnia 2 sierpnia 2017 r.):
- „Usługi sanitarnego transportu ratowniczego i w sytuacjach nagłych mogą być w pierwszej kolejności powierzone organizacjom wolontariackim zarejestrowanym przez okres co najmniej sześciu miesięcy w jednolitym krajowym rejestrze trzeciego sektora, należącym do sieci stowarzyszeniowej, o której mowa w art. 41 ust. 2, akredytowanym na mocy regionalnego ustawodawstwa w tym zakresie, o ile takie istnieje, jeżeli ze względu na szczególny charakter usługi bezpośrednie udzielenie zamówienia gwarantuje wykonanie usługi użyteczności publicznej, w systemie skutecznie przyczyniającym się do osiągnięcia celu społecznego i realizacji celów solidarności, w warunkach efektywności ekonomicznej i adekwatności ekonomicznej oraz zgodnie z zasadami przejrzystości i niedyskryminacji”.
- 9 Decreto del Presidente del Consiglio dei Ministri – Definizione e aggiornamento dei livelli essenziali di assistenza, di cui all’articolo 1, comma 7, del decreto legislativo 30 dicembre 1992 n. 502 (dekret prezesa rady ministrów określający i aktualizujący podstawowe świadczenia opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 1 ust. 7 dekretu z mocą ustawy nr 502 z dnia 30 grudnia 1992 r.) z dnia 12 stycznia 2017 r. (dodatek zwyczajny do GURI

nr 65 z dnia 18 marca 2017 r.), w art. 7, zatytułowanym „Lokalne interwencje w nagłych sytuacjach zagrożenia zdrowia”, stanowi:

„1. W sytuacjach nagłych poza terenem szpitala krajowa służba zdrowia gwarantuje szybką interwencję medyczną mającą na celu ustabilizowanie stanu pacjenta poprzez zapewnienie bezpiecznego transportu do najodpowiedniejszego zakładu opieki zdrowotnej. Koordynacją oraz zarządzaniem lokalnymi interwencjami w sytuacjach nagłych zajmują się centrale operacyjne 118 działające przez okres 24 godzin na dobę.

2. W szczególności gwarantuje się:

- a) interwencje medyczne z użyciem podstawowych i zaawansowanych jednostek transportu sanitarnego naziemnych i lotniczych, z odpowiednio przeszkolonym personelem medycznym,
- b) usługi transportu sanitarnego na potrzeby przewiezienia z jednego zakładu do drugiego, z opieką lub bez
- c) czynności związane z zapewnieniem opieki i organizacyjne w przypadku sytuacji kryzysowych na wielką skalę oraz zdarzeń, z którymi wiąże się zagrożenie jądrowe, biologiczne, chemiczne i radiologiczne,
- d) czynności związane z zapewnieniem opieki w ramach imprez i zaplanowanych zdarzeń zgodnie z zasadami określonymi przez regiony i autonomiczne prowincje.

3. Lokalne czynności w sytuacjach nagłych zagrożenia zdrowia są prowadzone w sposób zintegrowany z czynnościami z zakresu ratownictwa medycznego zapewnianymi w szpitalach wykonywanymi w ramach pierwszej pomocy i usługami ratownictwa oraz z czynnościami związanymi z objęciem pacjentów podstawową oraz ciągłą opieką zdrowotną”.

- 10 Artykuł 2 ust. 1 legge regionale del Veneto n. 26 –Disciplina del sistema regionale di trasporto sanitario di soccorso ed emergenza (ustawy regionalnej Wenecji Euganejskiej nr 26 o uregulowaniu regionalnego systemu transportu sanitarnego ratowniczego i ratownictwa w nagłych przypadkach), z dnia 27 lipca 2012 r. (zwanej dalej „ustawą regionalną nr 26/2012”), stanowi:

„Do celów niniejszej ustawy transport ratowniczy i sanitarny transport ratownictwa medycznego oznacza działalność wykonywaną przy użyciu pojazdów ratowniczych przez personel, w szczególności medyczny, któremu powierzono świadczenie tej usługi, przy wykonywaniu następujących zadań:

- a) usług transportu ratowniczego wykonywanych przy użyciu pojazdów ratowniczych i zarządzanych przez centrale operacyjne ds. koordynacji służby ratownictwa medycznego;
- b) usług transportowych przewidzianych w ramach *Livelli Essenziali di Assistenza* (podstawowych poziomów opieki zdrowotnej) wykonywanych przy użyciu pojazdów ratowniczych;
- c) usług transportowych, w których stan zdrowia pacjenta wymaga skorzystania z pojazdu ratowniczego i pomocy personelu medycznego lub innego odpowiednio wyszkolonego personelu podczas przewozu, a także potrzeby zapewnienia ciągłości opieki”.

- 11 W uchwale Giunta Regionale del Veneto (organu wykonawczego regionu Wenecji Euganejskiej, Włochy) nr 1515 z dnia 29 października 2015 r. stwierdzono, że „podczas świadczenia usługi na pokładzie karetki znajduje się kierowca pojazdów ratunkowych oraz co najmniej jeden ratownik posiadający kwalifikacje i umiejętności wymagane dla danych czynności”, które zakładają zaliczenie kursu i pomyślne zaliczenie egzaminu w trzech dziedzinach, a mianowicie: anatomii, fizjologii i ratownictwa. Z powyższego wynika zatem, że usługi wtórne, również te, które obejmują jedynie transport, świadczone są w drodze łącznego wykonywania zwykłego transportu oraz (świadczeń) opieki zdrowotnej.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 12 Italy Emergenza, która jest spółdzielnią świadczącą usługi transportu sanitarnego, wniosła skargę mającą zasadniczo na celu stwierdzenie nieważności decyzji dyrektora generalnego Ulss 5 Polesana nr 1754 z dnia 28 grudnia 2017 r., jak również szeregu aktów przygotowawczych do wydania tej decyzji. W drodze tej decyzji owa lokalna jednostka powierzyła bezpośrednio Croce Verde w drodze umowy świadczenie usług transportu ratowniczego i transportu sanitarnego na potrzeby przewiezienia z jednego zakładu do drugiego, na terytorium, na którym sprawuje zarząd. Umowa ta, obowiązująca od dnia 1 kwietnia 2018 r. do dnia 31 marca 2020 r., może zostać przedłużona o dwa kolejne lata, pod warunkiem jednak, że Croce Verde będzie nadal spełniać warunki akredytacji przewidziane w ustawie regionalnej nr 26/2012 i w uchwale nr 179/2014 rady regionalnej Wenecji Euganejskiej. Wreszcie we wspomnianej umowie dokonano oszacowania kosztów podlegających zwrotowi na 2 291 260 EUR rocznie, czyli kwotę 6 873 780 EUR za trzyletni okres.
- 13 Italy Emergenza uważa, że usługi transportu sanitarnego na potrzeby przewiezienia z jednego zakładu do drugiego, nie znajdują się wśród usług wyłączonych z reguł udzielania zamówień publicznych w art. 10 lit. h) dyrektywy 2014/24 w związku z jej motywem 28.
- 14 Podczas gdy sprawa ta była w toku przed Tribunale amministrativo regionale per il Veneto (regionalnym sądem administracyjnym dla Wenecji Euganejskiej, Włochy), Ulss 5 Polesana w drodze decyzji nr 372 z dnia 24 kwietnia 2018 r. uchylił decyzję nr 1754 w celu uwzględnienia wyroku Consiglio di Stato (rady stanu, Włochy) w dniu 22 lutego 2018 r., z którego to wyroku wynika, że jedynie usługi sanitarnego ratownictwa medycznego mogą na zasadzie wyjątku być wyłączone z zakresu zasady nakazującej przeprowadzenie przetargu, jeśli świadczone są przez organizacje o charakterze niekomercyjnym. Natomiast same usługi transportu sanitarnego, a mianowicie zwykły transport pacjentów bez ratownictwa medycznego, podlegają łagodniejszemu reżimowi przewidzianemu w art. 74–77 dyrektywy 2014/24.
- 15 W następstwie wydania decyzji nr 372 Italy Emergenza co do zasady poinformowała o zamiarze cofnięcia swej skargi, z zastrzeżeniem, że Croce Verde nie będzie żądała uchylecia tej decyzji.
- 16 Niemniej jednak Croce Verde zaskarżyła wspomnianą decyzję, twierdząc, że rozróżnienie między usługami transportu ratunkowego a usługami jedynie transportowymi pozostaje kontrowersyjne. O ile bowiem motyw 28 dyrektywy 2014/24 wydaje się poddawać łagodniejszemu reżimowi „wyłącznie” usługi transportu sanitarnego pacjentów, o tyle uściślenie to nie znalazło się w art. 10 lit. h) tej dyrektywy.

- 17 W wyroku wydanym w dniu 9 marca 2018 r. w podobnej sprawie sąd odsyłający orzekł, że zgodnie z art. 10 lit. h) i z art. 17 ust. 1 lit. h) kodeksu zamówień publicznych, który wiernie transponuje ww. przepis dyrektywy 2014/24, „usługi transportu sanitarnego” objęte kodem CPV 85143000–3, w drodze odstępstwa od tradycyjnych przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych, są wyłączone z zakresu przepisów zawartych w kodeksie zamówień publicznych, z wyjątkiem „usług transportu sanitarnego pacjentów”, które nadal podlegają łagodniejszemu reżimowi. Aby możliwe było zastosowanie wyłączenia przewidzianego w art. 10 lit. h) wspomnianej dyrektywy, usługi ratownictwa medycznego powinny być wykonywane przy pomocy pojazdów ratowniczych, odpowiadać transportowi oraz czynnościom pierwszej pomocy udzielanej pacjentom znajdującym się w sytuacji zagrożenia i być świadczone przez organizacje o charakterze niekomercyjnym. Same usługi transportu sanitarnego, które oznaczają zwykły transport pacjentów pozbawiony przymiotu pilności, podlegają natomiast łagodniejszemu reżimowi.
- 18 Sąd odsyłający wskazuje jednak, że o ile łatwo jest odróżnić usługi ratownictwa medycznego od zwykłych usług transportu pacjentów, o tyle istnieją pośrednie typy transportu, których kwalifikacja nie jest jednoznaczna. Dotyczy to w szczególności niektórych usług zdrowotnych wskazanych w art. 2 ustawy regionalnej nr 26/2012, takich jak z jednej strony usługi transportowe świadczone na podstawowych poziomach pomocy medycznej, które polegają na zapewnieniu przez Servizio Sanitario Nazionale (krajową służbę zdrowia, Włochy) na rzecz wszystkich obywateli, nieodpłatnie lub po uiszczeniu części kwoty, świadczeń oraz usług wykonywanych przy użyciu pojazdów ratowniczych, a z drugiej strony usług transportowych, w których stan zdrowia pacjenta wymaga skorzystania z pojazdu ratowniczego i pomocy personelu medycznego lub innego odpowiednio wyszkolonego personelu podczas przewozu w celu zapewnienia ciągłości opieki.
- 19 Tymczasem art. 2 ustawy regionalnej nr 26/2012 zrównuje ogół tych usług z usługami transportu ratunkowego wykonywanymi przy użyciu pojazdów ratowniczych, a tym samym sprawia, iż korzystają z wyłączenia przewidzianego w art. 10 lit. h) dyrektywy 2014/24 i w art. 17 ust. 1 lit. h) kodeksu zamówień publicznych, jeżeli są one świadczone przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym.
- 20 W tej sytuacji Tribunale amministrativo regionale per il Veneto (regionalny sąd administracyjny dla Wenecji Euganejskiej) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
- „1) Czy art. 10 lit. h) oraz motyw 28 dyrektywy [2014/24] należy interpretować w ten sposób, że:
- a) usługi transportu sanitarnego, dla których wymagana jest w pojeździe obecność kierowcy pojazdów ratunkowych i co najmniej jednego ratownika, posiadającego kwalifikacje i kompetencje wynikające z zaliczenia kursu i egzaminu w przedmiocie ratownictwa, oraz,
  - b) usługi transportowe przewidziane w ramach podstawowych poziomów opieki zdrowotnej [...] realizowane przy użyciu pojazdów ratowniczych objęte są wyłączeniem, o którym mowa w ww. art. 10 lit. h) czy też należą do usług, o których mowa w art. 74–77 [...] dyrektywy [2014/24]?
- 2) Czy dyrektywę [2014/24] należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się ona obowiązywaniu ustawodawstwa krajowego, które przewiduje, że nawet w braku akcji ratowniczej,

- a) usługi transportu sanitarnego, dla których wymagana jest w pojeździe obecność kierowcy pojazdów ratunkowych i co najmniej jednego ratownika, posiadającego kwalifikacje i kompetencje wynikające z zaliczenia kursu i egzaminu w przedmiocie ratownictwa, oraz,
- b) usługi transportowe przewidziane w ramach podstawowych poziomów opieki zdrowotnej [...] realizowane przy użyciu pojazdów ratowniczych są powierzane w pierwszej kolejności organizacjom wolontariackim w drodze bezpośredniego zawarcia umowy?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

- 21 Zgodnie z art. 99 regulaminu postępowania przed Trybunałem, jeżeli odpowiedź na pytanie prejudycjalne można wywieść w sposób jednoznaczny z orzecznictwa lub jeżeli odpowiedź na takie pytanie nie pozostawia żadnych uzasadnionych wątpliwości, Trybunał może w każdej chwili, na wniosek sędziego sprawozdawcy i po zapoznaniu się ze stanowiskiem rzecznika generalnego, orzec w formie postanowienia z uzasadnieniem.
- 22 Powyższy przepis należy zastosować w niniejszej sprawie.
- 23 W swoich pytaniach, które należy zbadać łącznie, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 10 lit. h) dyrektywy 2014/24 w związku z motywem 28 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie obowiązywaniu uregulowania krajowego, zgodnie z którym z jednej strony, usługi transportu sanitarnego, dla których wymagana jest w pojeździe obecność kierowcy pojazdów ratunkowych i co najmniej jednego ratownika, posiadającego kwalifikacje i kompetencje wynikające z zaliczenia kursu i egzaminu w przedmiocie ratownictwa, a z drugiej strony, usługi transportowe świadczone na podstawowych poziomach pomocy medycznej, wykonywane przy użyciu pojazdów ratowniczych, objęte są w braku akcji ratowniczej wyłączeniem określonym w tym przepisie.
- 24 Aby udzielić odpowiedzi na powyższe pytanie należy przypomnieć, że art. 10 lit. h) dyrektywy 2014/24 wyłącza z zakresu stosowania klasycznych reguł udzielania zamówień publicznych zamówienia publiczne na usługi w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom pod dwoma warunkami: że usługi te są objęte kodami CPV wskazanymi w tym przepisie i że są one świadczone przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym. Owo wyłączenie ze stosowania reguł udzielania zamówień publicznych zawiera jednak wyjątek od wyjątku w tym znaczeniu, że nie korzystają z niego usługi transportu sanitarnego pacjentów, które wchodzą w zakres łagodniejszego reżimu udzielania zamówień publicznych przewidzianego w art. 74–77 dyrektywy 2014/24. (zob. podobnie wyrok z dnia 21 marca 2019 r., Falck Rettungsdienste i Falck, C-465/17, EU:C:2019:234, pkt 38).
- 25 Z art. 10 lit. h) dyrektywy 2014/24 w związku z jej motywem 28 wynika, że wyłączenie z reguł udzielania zamówień publicznych przewidziane w tym przepisie w zakresie usług zapobiegania niebezpieczeństwom może przysługiwać jedynie w odniesieniu do niektórych usług ratownictwa świadczonych przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i nie powinno wykraczać poza to, co jest ściśle konieczne (wyrok z dnia z dnia 21 marca 2019 r., Falck Rettungsdienste i Falck, C-465/17, EU:C:2019:234, pkt 43).

- 26 Tym samym, co się tyczy usług zapobiegania niebezpieczeństwom, brak stosowalności reguł udzielania zamówień publicznych, o którym mowa w art. 10 lit. h) tej dyrektywy, jest nieodłącznie związany z istnieniem usług ratunkowych w związku z czym obecność wykwalifikowanego personelu na pokładzie pojazdu sanitarnego nie wystarcza sama w sobie, by wykazać zaistnienie usługi transportu sanitarnego objętej kodem CPV 85143000-3 (zob. podobnie wyrok z dnia 21 marca 2019 r., Falck Rettungsdienste i Falck, C-465/17, EU:C:2019:234, pkt 44, 45).
- 27 Pilny charakter może jednakże zostać wykazany, przynajmniej potencjalnie, gdy należy przewieźć pacjenta, którego dotyczy ryzyko pogorszenia się stanu zdrowia podczas transportu, które to ryzyko powinno co do zasady być możliwe do oceny w sposób obiektywny. Tylko w takich warunkach kwalifikowany transport pojazdem sanitarnym mógłby wejść w zakres wyjątku od stosowania reguł udzielania zamówień publicznych przewidzianego w art. 10 lit. h) dyrektywy 2014/24 (zob. podobnie wyrok z dnia 21 marca 2019 r., Falck Rettungsdienste i Falck, C-465/17, EU:C:2019:234, pkt 46, 49).
- 28 Z powyższych rozważań wynika, że zarówno usługi transportu sanitarnego, dla których uregulowanie rozpatrywane w postępowaniu głównym wprowadza obowiązek obecności w pojeździe kierowcy pojazdów ratunkowych i co najmniej jednego ratownika, jak i usługi transportowe świadczone na podstawowych poziomach pomocy medycznej, wykonywane przy użyciu pojazdów ratowniczych, nie mogą być automatycznie objęte zakresem wyłączenia, o którym mowa w art. 10 lit. h) dyrektywy 2014/24. Skorzystanie z tego wyłączenia zakłada bowiem, poza obecnością odpowiednio przeszkolonego personelu w zakresie udzielania pierwszej pomocy, że usługi transportu sanitarnego są świadczone przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym w rozumieniu tego przepisu i ma miejsce pilna sytuacja.
- 29 Na przedstawione pytania należy zatem odpowiedzieć, że art. 10 lit. h) dyrektywy 2014/24 w związku z motywem 28 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, iż stoi on na przeszkodzie obowiązywaniu uregulowania krajowego, zgodnie z którym z jednej strony, usługi transportu sanitarnego, dla których wymagana jest w pojeździe obecność kierowcy pojazdów ratunkowych i co najmniej jednego ratownika, posiadającego kwalifikacje i kompetencje wynikające z zaliczenia kursu i egzaminu w przedmiocie ratownictwa, a z drugiej strony, usługi transportowe świadczone na podstawowych poziomach pomocy medycznej, wykonywane przy użyciu pojazdów ratowniczych, są objęte w braku akcji ratowniczej wyłączeniem określonym w tym przepisie.

W przedmiocie kosztów

- 30 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (dziewiąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 10 lit. h) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE w związku z motywem 28 tej dyrektywy, należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie obowiązywaniu uregulowania krajowego, zgodnie z którym z jednej strony, usługi transportu sanitarnego, dla których wymagana jest w pojeździe obecność kierowcy pojazdów ratunkowych i co

najmniej jednego ratownika, posiadającego kwalifikacje i kompetencje wynikające z zaliczenia kursu i egzaminu w przedmiocie ratownictwa, a z drugiej strony, usługi transportowe świadczone na podstawowych poziomach pomocy medycznej, wykonywane przy użyciu pojazdów ratowniczych, są objęte w braku akcji ratowniczej wyłączeniem określonym w tym przepisie.

Podpisy

---

*
- Język postępowania: włoski.